

En resposta a Sánchez Cervelló

David Tormo Benavent

doctor en història

## Consideracions sobre els Fets de Vilalba dels Arcs (II)

(ve la setmana passada)

Sóc conscient que, a hores d'ara, existeix un ampli corrent historiogràfic consagrat a exaltar les bondats d'aquells que perderen la guerra i criminalitzar els que, durant quaranta anys, van gaudir de la cobertura propagandística del règim. Crec, però, que obviar la realitat i vendre una història de bons i dolents és d'un reduccionisme infantil que no fa cap bé a la disciplina històrica, tot i que satisfaci les orelles d'alguns. Encara que no ens agradi, i personalment desitjaria que haguessin estat d'una altra manera, uns i altres van cometre crims i vileses que cal conèixer i explicar per, tal com vostè diu, fomentar la convivència democràtica i evitar que es tornin a repetir. Sé, doncs, que nedo contra corrent, però això no implica, necessàriament, que estigui equivocat.

Finalment, donat que vostè ha obert aquesta porta en el seu escrit, voldria aclarir algunes de les seves afirmacions de caire més personal.

Efectivament, he tingut el plaer de gaudir de

la seva generositat i participar en la redacció d'un dels volums de la *Història de les Terres de l'Ebre*. La invitació, però, no va venir de vostè, sinó d'una tercera persona. Una col·laboració que es va concretar en la redacció de dues pàgines de les prop de quatre-centes que tindrà el volum. Friso per conèixer el nom del centenar llarg d'historiadors ebrencs que per força hi han col·laborat, donada la seva equitativa generositat.

És cert que sóc regidor a l'Ajuntament de Vilalba. No ho era, però, en el moment en què es va demanar la projecció del documental de Mario Pons *La batalla de la memòria*. Feta la consulta pertinent, un cop més les seves apreciacions són absolutament errònies. La negativa a projectar el documental no fou política, sinó econòmica. El seu altruisme vers la difusió d'aquest documental es xifrava en prop de 2.000 € que calia pagar per fer-ho. En resum, o pagaven o s'arriscaven a ser acusats de ser còmplices de no se quin contuberni malèfic que, segons el seu ampli coneixement de la realitat de la nostra població, ens té sotme-

sos a un terror indescriptible. No sé, doncs, qui és que s'apropa més a les pràctiques mafioses de què acusa un consistori escollit democràticament.

També s'equivoca, malgrat el seu profund coneixement de la societat vilalbina, en allò relatiu a la commemoració del 22 de juliol. Afortunadament, ja fa alguns anys, un mossèn assenyat i encertat, va negar-se a continuar amb aquella celebració que, lluny de tancar ferides, només les mantenia obertes.

No digui, però, que l'ajuntament hi hauria d'haver intervingut abans, atès que sap que l'administració pública, afortunadament, no té cap potestat sobre els afers religiosos. Com també sap que no en té en matèria de les inscripcions al registre civil, que depenen de les autoritats judicials i de la voluntat dels familiars i descendents de les víctimes.

Per acabar, amb relació als meus deures com a tècnic del COMEBE, més valdria que recordés els seus. No només és membre del seu comitè

científic des del juliol de 2010, també és l'autor dels guions museogràfics de dos dels centres d'interpretació i del llibre de difusió que edita el Consorci; és a dir, que coneix i col·labora amb el projecte com a mínim des del 2005. Malgrat tot, ves per on quina coincidència, ha calgut que canviï el govern perquè es despengi amb crítiques als objectius de l'entitat i a la feina que s'hi està fent en un article publicat l'11 d'agost passat a la pàgina 4 del suplement *Viu a l'estiu de La Vanguardia*.

Benvolgut senyor catedràtic, la seva generositat, la seva humilitat i la seva imparcialitat política l'honoren i el precedeixen allà on va. Què més puc dir?

Com he dit, amb aquesta contrarèplica poso punt final a la nostra polèmica. Resto, però, a la seva disposició. Té el meu telèfon i correu electrònic, tant els particulars com els de la feina, per parlar del que convingui de tu a tu, sense necessitat de molestar els amables lectors d'aquest setmanari.